

Chapter Title: Appendix 4 Documents

Book Title: Merchant Crusaders in the Aegean, 1291-1352

Book Author(s): Mike Carr

Published by: Boydell & Brewer, Boydell Press. (2015)

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/10.7722/j.ctt17mvjq5.18>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

Boydell & Brewer, Boydell Press are collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Merchant Crusaders in the Aegean, 1291-1352*

Appendix 4

Documents

I.

Pope John XXII authorizes Benedetto II and Martino Zaccaria to export mastic from Chios to Alexandria and Egypt.

5 March 1320.

Vatican, Archivio Segreto, *Registra Avenionensia*, reg. 13, fol. 717r; *Registra Vaticana*, reg. 70, fol. 589v, ep. 1529; also printed in Delaville le Roulx, *Les Hospitaliers à Rhodes*, pp. 367–8, doc. 3; summary in John XXII, *Lettres communes*, vol. 3, doc. 11081.¹

Dilectis filiis Benedicto et Martino de Zachariis, fratribus, civibus Januensibus. Habet quamplurimum religiosorum et aliorum fidelium fidedigna relatio quod vos, zelo fidei et pie devotionis accensi, in insula Chii cunctis fidelibus, per partes illas habentibus transitum, magne humanitatis solatia exhibetis, dirigentes ipsos et eos ab incursibus hostium fidei defendentes; ex quibus, preter premium retributionis eterne, apud Sedem Apostolicam et fideles laudabilis fame preconio vos plurimum commendabiles exhibetis. Cum itaque, sicut accepimus, propter defensionem insule supradicte, ad cuius occupationem Turchi, eiusdem insule vicini, fidei catholice ferventer aspirant, armatam militiam contra Turchos eosdem jugiter oporteat vos tenere, ac proventus eiusdum insule, de quibus huiusmodi militiam sustinetis, de mastice, que in dicta insula nascitur, provenire noscantur, dictaque mastix ad presens, ut hactenus consuevit, propter instantem Januensium guerram a christianis mercatoribus non ematur, ac propterea vos, sufficientes redditus non habentes, necessitate urgente cogamini remittere stipendarios de insula memorata, sicque dicta insula, necessaria et oportuna fidelium militia destituta, timeatur ad manus dictorum hostium devenire, ex eo maxime quod dicti Turchi, per vos pluries temporibus proximis debellati, ad occupationem eiusdem insule amaro et concitato animo sunt amplius solito provocati, et eiusdem insule occupatione, quod Deus avertat, cunctis fidelibus, in aliis insulis convicinis morantibus, magna destructionis pericula imminerent, dictaque mastix quasi pro majori parte non nisi a Sarracenis

¹ Documents 1 and 3 have been copied verbatim from the published transcriptions. For the other documents, transcriptions largely follow the manuscripts with a few amendments for clarity, such as the capitalization of sentences and proper nouns, and the addition of punctuation marks.

portatur, vos huiusmodi non solum vestra sed aliorum fidelium utilitate et necessitate diligenter attentis, vestris supplicationibus inclinati, vobis, de fratrum nostrorum consilio, quod usque ad biennium predictam masticem dumtaxat, cum nostro (*sic*)² navigio tamen deferre in personis propriis vel per alios vestros familiares seu servitores mittere ad partes Alexandrie et Egipti, nulla illuc alia mercimonia deferendo, vel etiam transmittendo, dictamque masticem vendere et precium vel merces alias inde recipere et reportare possitis, nec propter ea excommunicationis sententias et penas alias, per Lateranense concilium et constitutiones quascunque seu processus a predecessoribus nostris Romanis pontificibus et a nobis editas, factas, habitas et quomodolibet promulgatas adversus euntes vel mittentes seu cum Sarra-
cenis contrahentes aut mercimonia seu res quascunque deferentes ad dictas partes Alexandrie et Egipti, vos et illos, quos ad id mittetis, contingat incur-
rere quoquo modo, constitutionibus et processibus supradictis nequaquam obstantibus, auctoritate presentium, de speciali gratia, liberam concedimus facultatem.

Datum Avinione, iiii nonas Marcii, anno quarto.

2.

Pope John XXII issues indulgences for three years to those fighting against the Greeks, Bulgars, Alans, Turks and other infidels in the principality of Achaia.

29 November 1322.

Vatican, Archivio Segreto, *Registra Avenionensia*, reg. 18, fol. 152v; *Registra Vaticana*, reg. 74, fol. 93v, ep. 209; summary in John XXII, *Lettres communes*, vol. 4, doc. 16672.

Universalis Christiani fidelibus per principatu Achaye constitutis.

Inter alia que salutem fidelium operant ad illa libenter dirigimus mentem nostram per que fides catholica roboretur et gentes que Deum ignorant et in sua confidunt potencia consternantur. Cum itaque sicut ex parte vestra fuit nobis expositum vos et Ecclesiae Romanie fideles [et] aliarum partium adiacencium Romanie a scismaticis Grecis, Bulgaris, Alanis et Turchis aliisque permixtis infidelium nationibus, impugnatores, depopulatores, captivatores, servitores, et carceratores et alias diversorum generum penas et cruciatus multiplices patiamini, quibus nec obviare potestis nec resistere per vos ipsos. Nos huiusmodi vestris tantis calamitatibus, miseriis et pressuris, affectu paterno compatientes ab intimis, libenter vobis illo quo possumus spirituali subsidio quod cuilibet temporali prevalet misericorditer subvenimus. Ut

² Presumably this is meant to refer to a Zaccaria, and not a papal vessel, as is stated in the renewal of the licence issued to Martino Zaccaria in 1322 (*tuos navigio*): ASVat, RA 17, fols. 242–242v; RV 73, ep. 1071.

igitur vos alique Christi fideles ad defensionem catholice fidei contra scismaticos, et infideles eosdem, eo amplius animemini, quo temporale in hoc vitam sperabitis in perpetuam commutare, nos de omnipotentis Dei misericordia et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, vobis omnibus, ceterisque Christi fidelibus, quos pro defensione catholice fidei in bello, seu pugna in principatu Achaye, aliisque fidelium terris et partibus eidem principatu adjacentibus supradictis, aut vicinis eisdem habitis, contra scismaticos Grecos, Bulgaros, Alanos et Turchos aliasque permixtas nationes infidelium supradictas, aut ex vulneribus in eisdem bello, vel pugna receptis postmodum mori contigerit vestrorum omnium de quibus vere contriti fuistis et confessi, plenam concedimus veniam peccatorum. Presentibus post triennium minime valituris.

Datum Avinione, iiii kalendas Decembris, anno septimo.

3.

Pope John XXII grants Martino Zaccaria and his followers plenary indulgences if they die in battle, or thereafter of wounds received in war against the Turks.

20 February 1323.

Vatican, Archivio Segreto, *Registra Avenionensia*, reg. 18, fol. 38or-v; *Registra Vaticana*, reg. 74, fol. 168r-v; also printed in Gatto, 'Martino Zaccaria', 344-5, doc. 5; summary in John XXII, *Lettres communes*, vol. 4, doc. 16977.

Dilecto filio nobili viro Martino Zacharie civi Januensi, salutem.

Quanto catholice fidei ardentius cupimus incrementum tanto acrius perturbamur in intimis et duriores sentimus in animo punctiones cum illud per emulorum insolentium crucis Christi Sathane filiorum audaciam perturbatur, ideoque libenter officii nostri partes apponimus, efficax impendimus studium et favoris oportuni suffragium impartimur, ut tam nefando quam horrendo iniquo eorum represso conamine vigor eiusdem fidei habundantius invalescat. Exhibita siquidem nobis tua petitio continebat quod tu et insula de Chio cui prees, positi estis in medio Turchorum et aliarum infidelium nationum a quibus hostiles insultus et impugnationes multiplices pati sepius vos contingit, in quibus dextera Domini tecum faciente virtutem, cui propterea humiles gratiarum actiones exolvimus, successus quamplures prosperos habuisti. Cum itaque nonnumquam aliquos ex Christi fidelibus et stipendiariis quos expensis propriis ad eorundem Turchorum et infidelium audaciam conatusque nepharios reprimendos retines, in congressibus et preliis cum eisdem Turchis et infidelibus vulnerari et mori contingat, nobis humiliter supplicasti ut providere super hoc tam tibi quam eis misericorditer dignaremur. Nos itaque tuam et ipsorum salutem ingenti desiderio

affectantes et ut tu ac omnes huiusmodi stipendiarii dicte catholice fidei professores ac omnes Christi fideles qui ab insula Cretense usque ad civitatem Capha inclusive inveniri potuerunt quique zelo devotionis accensi te iuvare voluerunt huiusmodi negotium prosequentem, de felici retributione securi contra Turchos et infideles eosdem eo amplius animemini quo temporale in hoc vitam sperabitis in perpetuam commutare, de omnipotentis Dei misericordia et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, tibi et stipendiariis ac fidelibus memoratis quos pro defensione fidei sepe dicte in bello seu pugna in Chio aliisque insulis seu terris eidem insule Chio adiacentibus aut vicinis habitis contra Turchos et alias nationes infidelium supradictas aut ex vulneribus in eisdem bello seu pugna receptis postmodum mori contigerit, vestrorum omnium de quibus corde contriti et ore confessi fueritis concedimus veniam peccatorum. Ceterum volumus et presentium auctoritate decernimus quod omnes et singuli qui cum eisdem Turchis et infidelibus te, aut cum ipsis in dictis Chio vel aliis insulis seu terris eidem insule Chio adiacentibus aut vicinis stipendiarios et fideles eosdem vel cum eisdem eandem insulam Chio invadere hostiliter aut impugnare presumpserint, si cum ipsis Turchis et infidelibus colligationem, societatem aut confederationem ad huiusmodi hostilem invasionem et impugnationem contra te dictosque stipendiarios et fideles, ut predictur, fecerint sive scienter eis dederint in hoc auxilium, consilium vel favorem, ipso facto sententiam excommunicationis incurrant, non obstante si aliquibus ab eadem Sede indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressa ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, presentibus post triennium minime valituris.

Datum Avinione, x kalendas Marcii, anno septimo.

4.

*Pope John XXII grants John of Cepoy plenary indulgences in articulo mortis.*³

19 May 1334.

Vatican, Archivio Segreto, *Registra Avenionensia*, reg. 46, fol. 560v;

Registra Vaticana, reg. 107, fol. 243r, ep. 729; summary in

John XXII, *Lettres communes*, vol. 13, doc. 63170.

Dilecto filio nobili viro Johanni domino de Cepeyo militi Belvacensis diocesis salutem, etc.

Provenit ex tue devotionis affectu quo nos et Romanam Ecclesiam revereris, ut petitiones tuas illas presertim que anime tue salutem respiciunt, ad

³ This is the standard form of a grant of indulgence *in articulo mortis*. It was repeated to Hugh of Quiéret in 1335: ASVat RV, 119, fol. 133, ep. 348.

exauditionis gratiam admittamus. Nos itaque tuis supplicationibus inclinati, ut confessor tuus quem duxeris eligendum, omnium peccatorum tuorum de quibus corde contritus, et ore confessus fueris, semel tantum in mortis articulo, eam plenam remissionem quam Romani pontifices consueverunt interdum per speciale privilegium personis aliquibus impertiri, tibi in sinceritate fidei, et devotione sancte matris ecclesie persistenti, quatinus claves ecclesie se extendunt, et gratum in oculis divine majestatis extiterit, auctoritate apostolica concedere valeat, devotioni tue tenore presentium indulgemus, sic tamen quod idem confessor de hiis de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam tibi per te si supervixeris, vel per heredes tuos si tunc forte transieris faciendi iniungat, quam tu vel illi facere teneamini ut prefertur. Et ne, quod absit, propter huiusmodi gratiam reddaris proclivior ad illicita imposterum commitenda, volumus quod si ex confidentia remissionis huiusmodi aliqua forte committeres, quo ad illa predicta remissio tibi nullatenus suffragentur. Nulli ergo etc. Nostre concessionis et voluntatis infringere etc.

Datum Avinione, xiiii kalendas Junii, anno xviii.

5.

Pope Clement VI makes Martino Zaccaria captain of the papal galleys for the naval league against the Turks.

16 September 1343.

Vatican, Archivio Segreto, *Registra Vaticana*, reg. 137, fols 102v-103r, ep. 323; summary in Clement VI, *Lettres à la France*, vol. 1, doc. 404.

Dilecto filio nobili viro Martino Zacharie militi Januensi.

Commotis paterne pietatis visceribus erga fideles, in Romanie, et aliis partibus et insulis adjacentibus commorantes, quos diris afflictionibus et persecutionibus Turchorum infidelium molestari et lacerari non sine mentis amaritudine audivimus et audimus pro ipsorum defensione ac tuitione fidelium et repressione infidelium eorundem, certum galerarum armatarum et munitiarum subsidium ordinavimus in eisdem partibus, per nos, et quosdam fideles alios usque ad certi temporis spacium exhibendum. Cum autem pro eodem subsidio quatuor galeas armatas et munitas decenter, nostris et ecclesie Romane sumptibus et expensis tenendas illuc per unum annum continuum, faciamus transmitti. Nos cupientes galeas ipsas una cum aliis que per fideles alios ut premittitur destinantur sic prudenter et utiliter gubernari, quod ad dei laudem et gloriam, fidei exaltationem catholice, ac predictorum consolationem fidelium, fructus exinde proveniant uberes et votum, ac de tue fidelitatis et pericie probate in talibus industria plenius in domino confidentes, te predictarum quatuor galearum generalem capitaneum usque ad nostrum beneplacitum constituimus tenore presencium

ac eciam deputamus faciendi gerendi et exercendi omnia et singula que spectant ad officium capitaneatus huiusmodi potestatem tibi plenariam concedentes. Volumus cum quod venerabili fratri nostro Henrico, Patriarche Constantinopolitano, apostolice sedis legato eiusque mandatis et beneplacitis, super hiis pareas et intendas. Quocirca nobilitati tue per apostolica scripta mandamus quatenus super predictis sic te gerere studeas fideliter et prudenter, quod exinde preter mercedis perenius premium nostrum et apostolice sedis gratiam uberius merearis. Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis, xvi kalendas Octobris, anno secundo.

6.

Amendment to a trade licence granted to the Doge and Commune of Venice, allowing them to exchange seven galleys for every one navis.

15 August, 1345.

Vatican, Archivio Segreto, *Registra Supplicationum*, reg. 9, f. 139v.

Significant s. v. devoti filii vestri .. Dux & Commune Veneciarum quod s. v. in restaurationem et alienationem dampnorum que in partibus exinde passi fuerint volens de solita benignitate sua eisdem gratiam facere spiritualem navigandi in Alexandriam et ad partes quaslibet Soldano Babilonie subjectas cum sex galeis et quatuor navibus et cum mercibus tum non expresse prohibis licentiam concedere dignata fuit, voluit tam s. v. quod ipsi dux et commune possent uti gratiam huiusmodi usque ad quinquennium a tempore dati litterarum ipsius gratie computandum. Verum cum predictis duci et communi periculosum existat ad dictas partes cum navibus navigare, tum propter piratharum discrimina, tum etiam ob multa alia pericula evidentia que navibus potius quam galeis accidere possunt. Ideo supplicant s. v. prefati dux et commune quatenus eisdem quibus precluse sunt vie quolibus navigandi specialem gratiam faciens predictas quatuor naves eis ut premittitur sic concessas in galeis convertere et mutare, reservato tamen numero galearum in arbitrio s. v. cum unaquaque navis communiter portet pondus et caritum decem vel octo galearum. Et cum omnibus non obstantibus et clausulis oportunis. Commutetur quilibet navis in septem galeis, sed non vadatur illuc simul ultra sex. R.

Datum Avinione, xviii kalendas Septembris, anno quarto.